

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZEDMIOTU **ELEMENTY PRAWA**

Ocenie podlegają wszystkie formy aktywności uczniów, tzn.:

- odpowiedź ustna, jej zakres obejmuje problematykę trzech ostatnich tematów;
- sposób wykonania czynności poleconych przez nauczyciela,
- aktywność na lekcjach (zaangażowanie w zajęcia ćwiczenia, dyskusję – ocena pod względem poprawności działania, logiki argumentacji, oryginalności i przydatności proponowanych rozwiązań)
- wytwory pracy uczniów
- testy, sprawdziany, kartkówki (ocenione prace wracają do nauczyciela i są przechowywane przez niego do końca roku szkolnego z możliwością wglądu przez rodziców, prawnych opiekunów).
- zeszyty przedmiotowe i zadania domowe.

Uczeń może przed lekcją jeden raz w półroczu zgłosić nieprzygotowanie nauczycielowi bez podania przyczyny. Dotyczy to braku zeszytu, odpowiedzi ustnej i niezapowiedzianej kartkówki. Prawo do nieprzygotowania do zajęć nie obowiązuje przez okres dwóch tygodni przed śródroczną i roczną klasyfikacją.

Uczeń zobowiązany jest do uzyskania oceny/ ocen ze wszystkich obowiązkowych sprawdzianów.

Uczeń, który w wyniku klasyfikacji śródrocznej nie opanował wiadomości i umiejętności sformułowanych w wymaganiach edukacyjnych na ocenę pozytywną określone programem nauczania realizowanym przez nauczyciela w danym oddziale zobowiązany jest do uzupełnienia braków wskazanych przez nauczyciela w terminie i na zasadach określonych przez nauczyciela danych zajęć edukacyjnych nie później niż do 15 marca danego roku szkolnego.

Zasady obniżania wymagań edukacyjnych:

W ustalaniu wymagań edukacyjnych bierze się pod uwagę opinię i orzeczenia z Poradni Pedagogiczno – Psychologicznej dla danego ucznia.

Terminy i sposoby poprawiania ocen oraz nadrabiania zaległości z powodu nieobecności:

Nadrabianie zaległości z powodu nieobecności ucznia odbywa się w formie i terminach uzgodnionych z nauczycielem.

Jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może uczestniczyć w zapowiedzianej pisemnej formie sprawdzania wiedzy i umiejętności, to powinien go zaliczyć w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Uzyskaną ocenę uczeń może poprawiać w terminie ustalonym przez nauczyciela.

Ustalona przez nauczyciela, ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną uzyskanych przez ucznia ocen cząstkowych, jest wystawiana z wagą ocen (najwyższą wagę posiadają oceny za sprawdziany).

Gromadzenie informacji o uczniu:

- uzyskane stopnie wpisywane są do dziennika lekcyjnego.

Kryteria oceniania

ocena	Umiejętności i aktywność	Wiedza
celujący	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · inicjuje dyskusje na określony temat · przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć · systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się nimi z grupą · odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych działań · wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień · argumentuje własne poglądy, posługując się wiedzą pozaprogramową · odnosi sukcesy w rywalizacji pozaszkolnej/pozalekcyjnej w konkursach, których tematyka pokrywa się z treściami kształcenia realizowanymi na zajęciach · uczestniczy z zaangażowaniem we wszystkich zajęciach <p>- uzyskał oceny pozytywne ze wszystkich obowiązkowych sprawdzianów</p>	<p>Uczeń zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres programu nauczania, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia.</p>
bardzo dobry	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · sprawnie korzysta z wszystkich dostępnych źródeł informacji · samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela lub · jest aktywny na lekcjach i uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych (zawody, konkursy) zajęciach pozaszkolnych o specyfice zbliżonej do przedmiotu · bezbłędnie wykonuje zadania, koryguje błędy kolegów, odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki dydaktyczne · sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego) · umie pokierować grupą rówieśników <p>- uzyskał oceny pozytywne ze wszystkich obowiązkowych sprawdzianów</p>	<p>Uczeń opanował wszystkie treści programu i sprawnie wykorzystuje wiedzę z innych przedmiotów, posiada bogaty zasób języka zawodowego.</p>
dobry	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń opanował wszystkie</p>

	<ul style="list-style-type: none"> · samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji · poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo - skutkowych · samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności · podejmuje wybrane zadania dodatkowe · jest aktywny na lekcjach · poprawnie wykonuje działania - uzyskał oceny pozytywne ze wszystkich obowiązkowych sprawdzianów 	podstawowe treści programu oraz niektóre treści ponadpodstawowe.
dostateczny	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji · samodzielnie wykonuje proste zadania teoretyczne lub praktyczne · przejawia przeciętną aktywność · uzyskał oceny ze wszystkich obowiązkowych sprawdzianów 	Uczeń opanował podstawowe treści programu, pozwalające na podejmowanie działań tematycznych
dopuszczający	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · z pomocą nauczyciela wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności · opanował najbardziej elementarne umiejętności z zakresu przedmiotu 	Uczeń ma braki w wiedzy, które jednak nie uniemożliwiają dalszej edukacji i mogą zostać usunięte.
niedostateczny	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · nie potrafi wykonać najprostszych poleceń, wymagających zastosowania elementarnych umiejętności 	Uczeń wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszą edukację w zakresie przedmiotu.

Skala ocen:

0-39%- niedostateczny

40-55% - dopuszczający

56-70% - dostateczny

71-85% - dobry

86-100% - bardzo dobry

Powyżej 100% - celujący

Przy wartościach granicznych może być dodany + lub -.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH OCEN.

	OCENA DOPUSZCZAJĄCA – podstawowe wiadomości i umiejętności opanowane w niewielkim stopniu	OCENA DOSTATECZNA – podstawowe wiadomości i umiejętności opanowane w stopniu przeciętnym	OCENA DOBRA – wszystkie wiadomości i umiejętności opanowane w stopniu dobrym	OCENA BARDZO DOBRA – wszystkie wiadomości i umiejętności opanowane w stopniu wysokim	OCENA CELUJĄCA – wiadomości i umiejętności wykraczające poza ocenę bardzo dobrą
Podstawowe wiadomości o prawie	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnianie normy prawnej od innych norm postępowania. - rozumienie zależności pomiędzy państwem a prawem. - znajomość najważniejszych gałęzi prawnych. - operowanie pojęciem wykładni prawa. 	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość podstawowych pojęć prawnych i ich zastosowanie. - rozpoznawanie elementów normy prawnej i stosunku prawnego - poznanie podstawowych gałęzi prawnych - rozumienie istoty wykładni prawa. 	<ul style="list-style-type: none"> - umiejętne operowanie pojęciami prawnymi. - określanie charakteru norm prawnych na konkretnych przykładach. - analizowanie rodzajów zdarzeń prawnych. -charakteryzowanie poszczególnych kodeksów. -- znajomość istoty praw podmiotowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie języka prawnego w omawianej tematyce, interpretowanie wybranych przepisów prawa. - rozróżnianie stosunków prawnych wśród innych stosunków społecznych. - znajomość etapów stosowania prawa. -zastosowanie wykładni prawa w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> - sprawne poruszanie się w omawianych zagadnieniach bogatym słownictwem prawnym. - klasyfikowanie rodzaju norm i przepisów prawnych. - bezbłędne określanie budowy norm prawnych na wybranych przykładach. – rozróżnianie norm prawa materialnego i norm prawa formalnego, publicznego, prywatnego, prawa

					zwyczajowego, naturalnego oraz stanowionego. - uzasadnienie konieczności funkcjonowania państwa praworządne. - prezentowanie rodzajów wykładni prawa i określanie ich znaczenia w życiu gospodarczym, społecznym i politycznym
Prawo konstytucyjne	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość: - Konstytucji, jako najważniejszego źródła prawa. - umiejętność wyszczególnienia: podstawowych wolności i praw człowieka, organów władzy ustawodawczej i wykonawczej. - poznanie: struktury wymiaru sprawiedliwości, trybu uchwalania źródeł prawa 	<ul style="list-style-type: none"> - umiejętność korzystania ze źródeł prawa. - wskazanie międzynarodowych, europejskich i krajowych organów chroniących praw człowieka. - poznanie: zasad funkcjonowania państwa, zasad funkcjonowania organów wymiaru sprawiedliwości oraz organów ochrony prawnej 	<ul style="list-style-type: none"> - umiejętne operowanie pojęciami prawnymi. - rozumienie zasadności trójpodziału władzy w Polsce. - znajomość funkcji organów chroniących praw człowieka - znajomość możliwych sposobów postępowania przy uchwalaniu ustawy. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie języka prawnego w omawianej tematyce. - interpretowanie wybranych przepisów prawa. - charakterystyka wybranych praw człowieka - wskazywanie związków źródeł prawa z systemem organów państwowych. - analizowanie procesu 	<ul style="list-style-type: none"> - sprawne poruszanie się w omawianych zagadnieniach bogatym słownictwem prawnym. - wyszukiwanie na stronach www. informacji dotyczących łamania praw człowieka w świecie oraz ich interpretacja na bazie przepisów

	<ul style="list-style-type: none"> - umiejętność wyszczególnienia źródeł prawa powszechnie obowiązującego, miejscowego i unijnego 	<ul style="list-style-type: none"> - sposobu promulgacji aktów prawnych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie aktów prawnych wg ich hierarchii. - charakterystyka źródeł prawa powszechnie obowiązującego, miejscowego i unijnego. 	<ul style="list-style-type: none"> legislacyjnego na przykładzie ustawy. - wyszukiwanie aktów normatywnych w dziennikach promulgacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> prawa, uzasadnienie potrzeby funkcjonowania organów władzy, wymiaru sprawiedliwości i ochrony prawnej ze znajomością reformy sądownictwa. - doskonała znajomość źródeł prawa z uwzględnieniem zasad ich promulgacji oraz wykorzystaniem w praktyce.
Prawo cywilne	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość: podstawowych źródeł prawa cywilnego, instytucji własności, podstawowych umów cywilnoprawnych - odróżnianie osoby fizycznej od osoby prawnej. - rozumienie pojęcia zdolności prawnej, zdolności do czynności prawnych oraz osobowości prawnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - podawanie przykładów osób fizycznych i prawnych. - znajomość zakresu zdolności do czynności prawnych. - rozumienie istoty osobowości prawnej. - określanie rodzajów form i przesłanek 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie cech różnicujących osobę fizyczną i prawną oraz ich zdolności w świetle prawa. - sprawne operowanie pojęciami „osoba fizyczna”, „osoba prawna”. - podawanie na przykładach zakresu zdolności do 	<ul style="list-style-type: none"> - o mawianie cech różnicujących osobę fizyczną i prawną oraz ich zdolności w świetle prawa. - analiza skutków prawnych niezachowania należytej formy czynności prawnych. - obliczanie terminów w prawie cywilnym, w tym terminów 	<ul style="list-style-type: none"> - ustalanie sytuacji prawnej osoby fizycznej i prawnej. - rozumienie roli prawa cywilnego w gospodarce: samodzielna analiza. - umiejętność samodzielnego sporządzania poszczególnych rodzajów pełnomocnictwa.

	<ul style="list-style-type: none"> - ocena ważności czynności prawnej - rozróżnianie przedstawicielstwa ustawowego i pełnomocnictwa 	<p>ważności czynności prawnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocena skuteczności określonej czynności prawnej. - znajomość podstawowych uprawnień właściciela rzeczy. - umiejętność rozpoznawania źródeł zobowiązań. - rozróżnianie: umów cywilno-prawnych - sporządzenie pełnomocnictwa ogólnego 	<p>czynności prawnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - podawanie przykładów podmiotów posiadających osobowość prawną. - rozumienie skutków prawnych niezachowania właściwej formy czynności prawnej. - rozpoznawanie rodzajów i zakresu poszczególnych praw rzeczowych. - poznanie skutków prawnych niewykonania zobowiązania. - rozumienie istoty umocowań na wybranych przykładach. - interpretacja wybranych przepisów kodeksu cywilnego. - powoływanie się na odpowiednie przepisy prawa w sytuacjach 	<p>przedawnienia roszczeń.</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejętność rozpoznawania atrybutów własności i innych praw rzeczowych. - znajomość różnorodności zabezpieczenia wykonania zobowiązań - poprawne sporządzanie umów cywilno-prawnych. - rozumienie istoty rękojmi i gwarancji. - rozumienie znaczenia prokury w odniesieniu do konkretnych przykładów. 	<ul style="list-style-type: none"> - sprawne postępowanie się kodeksem cywilnym w wybranym zakresie tematycznym. - samodzielne formułowanie skargi windykacyjne i negatoryjne. - analizowanie odpowiedzialności cywilno-prawnej. - wypełnianie wniosku o stwierdzenie zasiedzenia własności. - wyszukiwanie w mediach interesujących informacji na temat omawianej gałęzi prawnej. - korygowanie błędnie zawartych umów cywilno-prawnych. - samodzielne rozszerzanie słowniczka pojęć prawnych i
--	---	---	---	--	---

			przedstawianych przez nauczyciela		pochodnych o pojęcia z omawianej gałęzi prawnej. - swobodna interpretacja przepisów prawa.
Prawo administracyjne	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość: podziału terytorialnego państwa, podstawowych źródeł prawa administracyjnego, podstawowych form działania administracji, podstawowych organów administracji. - znajomość pojęć: stosunek administracyjnoprawny, decyzja administracyjna. - wyszczególnienie spraw objętych prawem administracyjnym materialnym. - znajomość podstawowych pojęć prawnych oraz zawodów prawniczych. - odróżnienie pojęć i źródeł prawa z zakresu postępowania 	<ul style="list-style-type: none"> - umiejętność wyszukiwania źródeł prawa administracyjnego. - charakterystyka prawnych form działania administracji. - podstawowa znajomość: struktury organów administracyjnych, różnic między prawem administracyjnym materialnym i formalnym, sposobu nawiązania stosunku administracyjnego. - odróżnienie naczelnych organów administracji od samorządowych 	<ul style="list-style-type: none"> - dobra znajomość struktury organów administracji. - znajomość kompetencji organów administracyjnych. - rozumienie różnic między stosunkiem cywilnoprawnym a administracyjnym. - interpretacja norm materialnego prawa administracyjnego. - znajomość zakresu spraw objętych prawem administracyjnym. - poprawne korzystanie ze źródeł prawa administracyjnego. - rozumienie znaczenia instancyjności w 	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość prawnych form działania administracji. - ustalanie organów promulgacyjnych prawa administracyjnego. - umiejętność sprawnego poruszania się i analizowania przepisów prawa administracyjnego. - ustalenie organu administracyjnego właściwego do rozstrzygnięcia konkretnego stanu faktycznego. - znajomość spraw objętych prawem administracyjnym materialnym. - sprawne posługiwanie się: 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie na przesłanki nieważności aktu administracyjnego. - ustalanie podstawy prawnej do przykładowej decyzji administracyjnej. - objaśnienie cech aktu administracyjnego. - analiza orzeczeń NSA, SN i TK. - wyszukiwanie na stronach www. Aktualnych informacji dotyczących funkcjonowania organów administracyjnych. - interpretacja przepisów polskiego prawa

	<p>administracyjnego i cywilnego.</p>	<p>organów administracyjnych. - znajomość: przebiegu postępowania administracyjnego, podstawowych elementów wniosku, środków odwoławczych w postępowaniu administracyjnym - korzystanie z Kodeksu postępowania administracyjnego.</p>	<p>postępowaniu administracyjnym. - sporządzenie wniosku w prostej sprawie administracyjnej. - umiejętność złożenia odpowiedniego środka odwoławczego w postępowaniu administracyjnym.</p>	<p>językiem prawniczym, odpowiednim źródłem prawnym w omawianych zagadnieniach z zakresu postępowania administracyjnego. - znajomość i ustalanie terminów składania odpowiedniego środka odwoławczego w postępowaniu administracyjnym. - znajomość i określanie przyczyn wszczęcia postępowania odwoławczego w postępowaniu administracyjnym.</p>	<p>administracyjnego i prawa unijnego. - charakterystyka spraw objętych prawem materialnym - symulacja postępowania administracyjnego z zachowaniem wymaganej przez prawo procedury na wybranym samodzielnie przykładzie - samodzielność w sporządzeniu przykładowej decyzji administracyjnej. - śledzenie fachowej literatury prawnej i jej prezentacja na temat związany z postępowaniem administracyjnym (wykraczający poza materiał nauczania).</p>
--	---------------------------------------	---	--	---	---

<p>Prawo własności intelektualnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumienie pojęcia własności intelektualnej. - wskazanie podstawy prawnej dla własności intelektualnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyszczególnienie praw autorskich osobistych i majątkowych. - odróżnianie praw autorskich od praw własności przemysłowej. - odszukanie właściwych przepisów prawa dla ochrony własności intelektualnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - podawanie przykładów na prawa autorskie i prawa własności przemysłowej. -znajomość przepisów prawa dotyczących naruszenia praw autorskich i praw własności przemysłowej. - orientacja w możliwości uzyskania prawa własności przemysłowej. 	<ul style="list-style-type: none"> → interpretacja i wykorzystanie przepisów prawa dotyczących naruszenia praw autorskich i praw własności przemysłowej. - znajomość instytucji udzielających prawa własności przemysłowej. - podawanie przykładów na nabycie prawa własności intelektualnej na rynku lokalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość procedury roszczeniowej w przypadku naruszenia praw autorskich. - znajomość procedury udzielenia prawa własności przemysłowej. - interpretacja przepisów prawa związanych z własnością intelektualną.
<p>Ochrona danych osobowych..</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określenie pojęcia dane osobowe. - wskazanie podstawy prawnej ochrony praw osobowych 	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość instytucji administratora danych osobowych. - znajomość procedury przetwarzania danych osobowych. - podawanie przykładów danych osobowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - podawanie przykładów danych szczególnie chronionych. - uzasadnianie potrzeby ochrony danych szczególnie chronionych. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnianie potrzeby zabezpieczenia danych osobowych. - omówienie funkcji pełnionych przez administratora danych osobowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie wyszukiwanie, powoływanie się oraz interpretowanie odpowiednich przepisów dotyczących ochrony danych osobowych. - prezentacja wyszukanych na stronach www. materiałów z

					zakresu ochrony danych osobowych. - podawanie przykładów z lokalnego rynku związanych z ochroną danych osobowych
--	--	--	--	--	---